

Säkerhetsrapport 2022

Förvaltningen för funktionsstöd

2022-12-31

Innehåll

1	Bakgrund.....	4
2	Sammanfattning.....	4
3	Personsäkerhet.....	4
3.1	Systematiskt arbetsmiljöarbete	4
3.1.1	Arbetsskador och tillbud	5
3.1.2	Hot, våld, otillåten påverkan samt tystnadskultur	6
3.2	Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete	8
3.3	Personlarm	8
3.4	HLR och Första Hjälp	8
3.5	Bedömning Personsäkerhet.....	9
4	Fysisk säkerhet.....	9
4.1	Systematiskt brandskyddsarbete	9
4.1.1	Systematiskt brandskyddsarbete, SBA	9
4.1.2	Utbildning	10
4.1.3	Uppföljning av systematiskt brandskyddsarbete	11
4.2	Lås, larm, passage/skalskydd	12
4.2.1	Passersystem	12
4.2.2	Inbrottslarm	12
4.2.3	Medicinskåp	13
4.3	Bedömning Fysisk säkerhet.....	13
5	Informationssäkerhet	13
5.1	Informationssäkerhet	13
5.2	Dataskydd	14
5.2.1	Sammanställning av personuppgiftsincidenter 2021	15
5.3	Bedömning Informationssäkerhet	16
6	Krisberedskap.....	17
6.1	Krisberedskap.....	17
6.1.1	Risk- och sårbarhetsanalys (RSA).....	17
6.1.2	Beredskapsplan.....	17
6.1.3	Krisberedskapsarbete.....	18
6.1.4	Krisledning.....	18
6.1.5	Rakel och SOS-inkallning teknikprov samt WIS.....	18
6.1.6	Kriskommunikation	19
6.2	Covid-19	19

6.3	Bedömning Krisberedskap.....	19
7	Samlad bedömning.....	20

1 Bakgrund

Förvaltningen ska genom tydlig inriktning och fördelning av ansvar engagera sig i verksamhetens säkerhetsarbete samt minst årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel med återkoppling till nämnden.

Enligt Göteborgs Stads säkerhetspolicy inkluderas personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och krisberedskap i säkerhetsarbetet. Säkerhetsfrågorna är en del av förvaltningens riskhantering och kan beskrivas som förmågan att upprätthålla en definierad risknivå.

Denna säkerhetsrapport utgör den årliga rapporteringen för 2022. Genom att nämnden godkänner säkerhetsrapporten, som utgör en bilaga till årsrapporten, bedöms säkerhetsarbetet inom förvaltningen vara på en acceptabel nivå.

2 Sammanfattning

Vid inledningen av 2022 präglades förvaltningens säkerhetsarbete till stor del av arbetet och hanteringen av Covid-19. I slutet av februari bröt kriget i Ukraina ut och under mars månad intensifierades därför förvaltningens beredskapsarbete med större fokus på kris- och krigsberedskap än tidigare. En reviderad version av krisledningsplanen fanns på plats redan i början av året men krigsutbrottet medförde att beredskapsfrågorna tog över mer och mer. Arbetet omfattade hela organisationen och på förvaltningsövergripande nivå genomfördes en ny risk- och sårbarhetsanalys för att formellt sammanföra de tidigare stadsdelarnas risk- och sårbarhetsanalyser till en analys specifikt för förvaltningen.

Under sommaren och hösten trappades arbetet med Covid-19 ner och beredskapsfrågor kom på nytt i fokus när samhällets ställdes inför utmaningar i energiförsörjningen. Förvaltningen har under hösten och vintern arbetat intensivt med energiberedskap från förvaltningsövergripande perspektiv ner till enhetsnivå.

Trots dessa mer eller mindre nya utmaningar bedöms förvaltningens totala säkerhetsarbete under 2022 som gott och utfört enligt planer och mål.

3 Personsäkerhet

3.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett förebyggande systematiskt arbetsmiljöarbete leder till bra arbetsmiljö. Arbetsgivaren ansvarar för arbetsmiljön och ska se till att arbetsmiljöarbetet ingår naturligt i verksamheten.

Ett systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbete handlar om att i det dagliga arbetet uppmärksamma och ta hänsyn till alla förhållanden i arbetsmiljön som kan

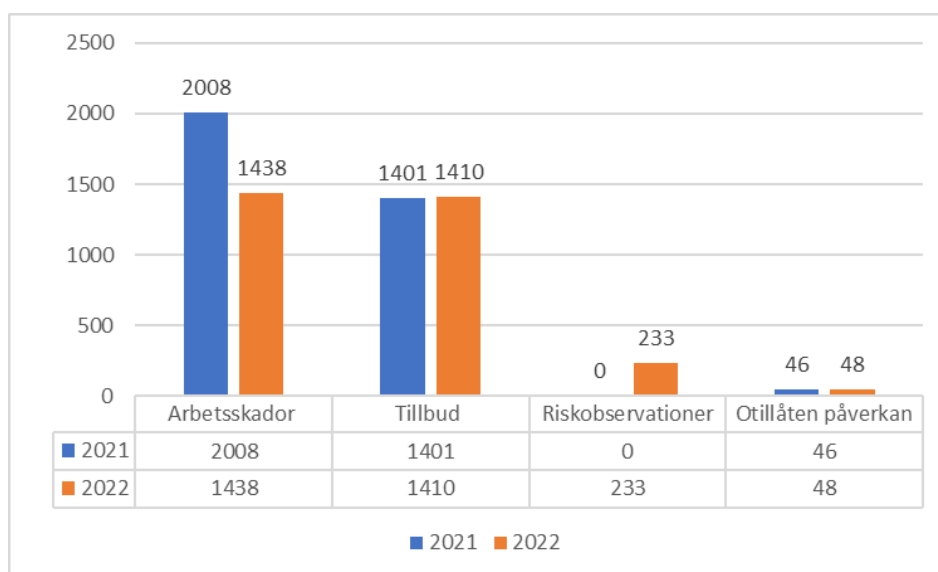
påverka de anställdas hälsa och säkerhet. Förvaltningen bedriver ett systematisk hälso- och arbetsmiljöarbete utifrån aktuella lagar, regler, riktlinjer samt i enighet med Samverkan Göteborg.

Det systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbetet följs upp i både den förvaltningsövergripande samverkansgruppen (FSG) och i de lokala samverkansgrupperna (LSG). I skyddskommittéerna följs bland annat riskobservationer, tillbud, arbetsskador, sjukfrånvaro och arbetsmiljöronder upp.

3.1.1 Arbetsskador och tillbud

Arbetsskada anmäls när medarbetare drabbats av skada i samband med olycksfall på arbetet eller sjukdom/ohälsa som på annat sätt orsakats av arbetet. Tillbud anmäls när en medarbetare råkat ut för en händelse som kunde lett till en arbetsskada. Från och med 2022 har ett nytt incidentrapporteringssystem för arbetsskador (IA) införts i staden där även riskobservationer ska dokumenteras. En riskobservation innebär att man observerat en risk i arbetsmiljön som skulle kunna orsaka tillbud eller arbetsskador om det inte åtgärdats. Allvarliga arbetsskador och tillbud anmäls till Arbetsmiljöverket enligt arbetsmiljölagen kapitel 3, § 3a.

Varje chef ansvarar för att utreda och vidta åtgärder för att motverka tillbud och förhindra att arbetsskador sker.

Under 2022 har det inrapporterats 1438 arbetsskador jämfört med 2008 händelser 2021 vilket är en kraftig minskning. 1410 tillbud under 2022 att jämföra med 1401 händelser 2021 vilket är en marginell ökning. 233 riskobservationer har inrapporterats 2022 och eftersom riskobservationen inte ingick i stadens tidigare inrapporteringssystem så finns ingen jämförbar variabel. 48 anmälningar om otillåten påverkan har registrerats jämfört med 46 händelser 2021 vilket är en marginell ökning.

Av totalt 3081 inrapporterade riskobservationer, tillbud och arbetsskador har 14 anmälts till Arbetsmiljöverket enligt arbetsmiljölagen kapitel 3, § 3a vilket kan

jämföras med 64 händelser 2021. Den kraftiga minskningen kan bero på att 2021 var många inrapporterade händelser kopplade till exponering av Covid-19. Från och med 1 april 2022 behöver arbetsgivare inte rapportera allvarligt tillbud till Arbetsmiljöverket. Exponering som skett senast den 31 mars 2022 ska dock anmälas.

Antalet arbetsskador som handlar om skador av person är ett arbetsmiljöproblem och även en målkonflikt där arbetsmiljölagen (AML) och lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsvariation (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) möts och ingen av lagstiftningarna är överordnad. Igen av dessa lagar upphäver således den andra. Arbetsgivaren ska sträva efter att tillämpa såväl arbetsmiljölagen som lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen. De arbetsskador och tillbud som härrör till skadad av person fysiskt har en koppling till förvaltnings typ av verksamhet.

3.1.2 Hot, våld, otillåten påverkan samt tystnadskultur

I förvaltningen förekommer hot, våld, otillåten påverkan samt tystnadskultur i varierande omfattning. Målgruppen är bred och innefattar alla former av funktionsnedsättning som inte grundas i åldrande. Detta medför en stor variation i klienters, brukares och deltagares förmåga, förståelse och utsatthet vilket skapar olika utmaningar och ställer krav på väl fungerande arbetsmiljöarbete och gott stöd från förvaltningens stödfunktioner i sakfrågor såsom hot och våld.

Det finns rutiner för hot och våld inom förvaltningens olika verksamheter som talar om hur chefer och medarbetare ska agera vid hot- och våldssituationer. Det finns även en övergripande rutin för hot- och våldssituationer som gäller för hela förvaltningen. Under 2022 har arbete påbörjats med att uppdatera den förvaltningsövergripande rutinen till att bli mer omfattande och fånga fler aspekter inom området för att utgöra ett större stöd. Det pågår även ett arbete med att ta fram en mall för lokala/verksamhetsspecifika hot- och våldsplaner.

Som ett stöd till medarbetare inklusive timavlönade har en föreläsning om hot, våld och konfliktpsychologi genomförts under hösten. Målet med föreläsningen var att ge medarbetarna kompetens att bemöta upprörda eller arga personer samt att kunna bedöma och hantera hot. 282 medarbetare deltog på föreläsningen.

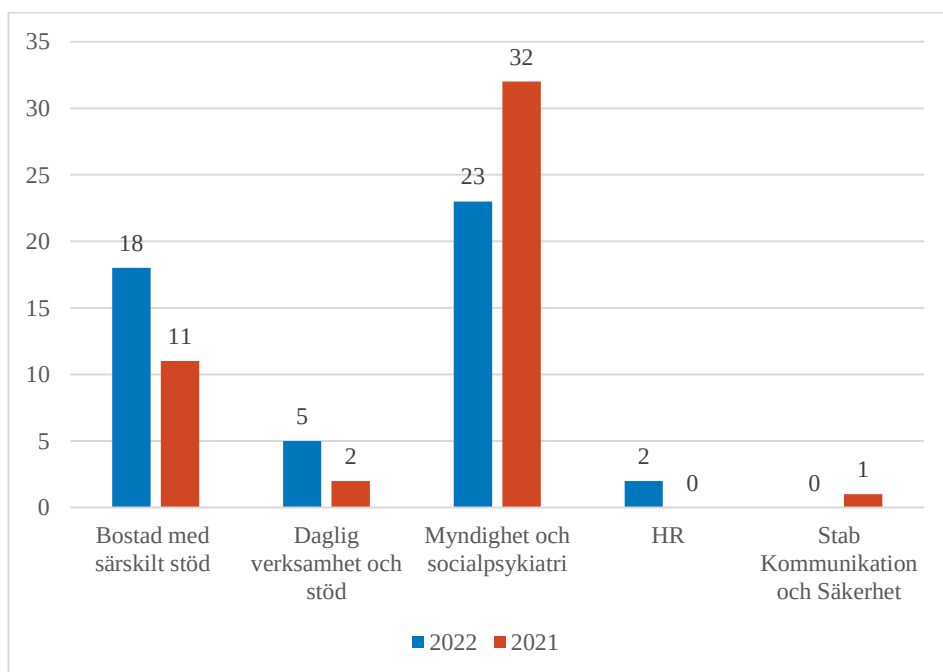
Arbetet att motverka tystnadskultur och otillåten påverkan har pågått sedan förvaltningen startade. Under 2021 utbildades alla chefer, HR-specialister och fackliga representanter i området. Till sommaren 2022 kom utbildningsmaterial från stadsledningskontoret (SLK) som chefer och medarbetare kan arbeta tillsammans med utifrån för att utbilda i vad otillåten påverkan och tystnadskultur är för något och hur man kan jobba för att identifiera risker i förebyggande syfte.

Som en del av Göteborgs Stads samlade arbete mot tystnadskultur har chefer i staden också fått möjlighet att lyssna till en föreläsning i självledarskap av Mia Törnblom. Föreläsningen syftar till att stärka chefen i sitt eget ledarskap för att kunna hantera och stå emot tystnadskultur. Kommunstyrelsen har gett SLK i

uppdrag att ta fram en handlingsplan för att motverka tystnadskultur 2022-2025. Förslaget till handlingsplan var på remiss under hösten och när den är fastställd kommer den ge ytterligare stöd till det arbete som förvaltningen påbörjat.

Under hösten 2022 reviderades Göteborgs Stads rutin för polisanmälan vid hot och våld i tjänsten. Rutinen fastställer att vid alla fall av hot och våld i Göteborgs Stad är utgångspunkten att en polisanmälan ska upprättas. Vid fyra tillfällen under november 2022 till januari 2023 har chefer och stödfunktioner möjlighet att delta på ett frukostseminarium med temat polisanmälan vid hot och våld i tjänsten. Seminarierna leds av förvaltningens säkerhetschef och syftar till att höja kunskapsnivån i förvaltningen och svara på frågor kring anmälningsprocessen samt vilka rättigheter och skyldigheter som finns för den utsatte och för förvaltningens chefer. Under 2022 har 41 chefer eller stödjande funktioner deltagit på seminarierna och vid årets slut är ytterligare 22 anmälda till seminarierna under 2023.

Enheten säkerhet och krisberedskap stöttar även medarbetare och chefer med hot- och våldssamtal kopplade till incident eller enskild situation, fysiska och tekniska åtgärder kopplat till hot eller våld samt stöd i kontakter med andra myndigheter såsom polismyndigheten och rättsväsendet. Under året har ca 70 stödsamtal genomförts inom dessa områden, att jämföra med drygt 20 samtal under 2021.

Tabellen ovan visar fördelningen av anmälningarna för otillåten påverkan.

Under 2022 inkom totalt 48 anmälningar kring otillåten påverkan inom förvaltningen, vilket är 2 anmälningar mer än föregående år. Anmälningarna är fördelade inom verksamhetsområdena Bostad med särskild service, Daglig verksamhet och stöd, Myndighet och socialpsykiatri samt HR.

De mest utsatta yrkesgrupperna är även detta år utredare, handläggare och socialsekreterare inom avdelning Myndighet och socialpsykiatri även om antalet anmälningar har gått ner jämfört med 2021. Inom Bostad med särskild service samt Daglig verksamhet och stöd har antalet anmälningar om otillåten påverkan ökat.

3.2 Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

I juni 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program. Programmet följer inriktningen i det nya lagförslaget kring kommuners brottsförebyggande ansvar som träder i kraft 1 juli 2023.

Programmet består av 5 målområden med tillhörande arbetsprocesser där *särskilt ansvar* och *ansvar* tilldelas olika nämnder och styrelser. Flera av arbetsprocesserna medför ett *ansvar* för samtliga stadens nämnder och styrelser men nämnden för funktionsstöd har även ett direkt tilldelat *ansvar* i två arbetsprocesser inom målområde 4: minska benägenheten att begå brott.

Förvaltningen arbetar för att ta fram en struktur för hur det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska se ut i sin helhet men har redan inlett samarbete med socialförvaltningarna för att i januari 2023 ansluta sig till systemet Embrace. Embrace är ett system för att rapportera händelser i staden i syfte att skapa lägesbilder som grund för insatser och åtgärder och är tänkt att användas av samtliga förvaltningar och bolag i staden. Även polis och räddningstjänst ska använda systemet för så kompletta lägesbilder som möjligt. Kontakt har även tagits med Framtiden AB för att samverka med bostadsbolagen i Staden för att öka den upplevda tryggheten omkring våra verksamheter.

3.3 Personlarm

Upphandlingen av personlarm påbörjades redan våren 2021, men på grund av överklagande process fanns ramavtal på plats först 1 november 2022. Ramavtalets inköpsprocess är utformad så att varje verksamhet får stöd i sin behovsbedömning vilket många gånger leder till kompletterande insatser i verksamheten för en trygg och säker arbetsmiljö.

3.4 HLR och Första Hjälp

Utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR) och första hjälpen finns att avropa hos ramavtalsupphandlad företagshälsovård samt från Räddningstjänsten. Under 2022 har 456 personer utbildats av Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) fördelat på 39 olika tillfällen.

3.5 Bedömning personsäkerhet

Förvaltningens arbete med att minimera risker för tillbud, arbetsskador och sjukfrånvaro genom systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbete och genom att medarbetare har den kompetens de behöver fortsätta att utvecklas. Implementering av incidentrapporteringssystem för arbetsskador (IA) behöver fortsätta.

Flera arbeten som påbörjats under 2021, såsom ramavtal för personlarm, uppdrag från nämnden kring tystnadskultur och utbildningsmaterial kring otillåten påverkan har avslutats eller färdigställts under 2022.

Förvaltningen har hanterat stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande program aktivt och driver viktiga samarbeten med andra förvaltningar för det fortsatta arbetet.

Antalet stödsamtal med koppling till hot- och våld har under 2022 ökat kraftigt jämfört med 2021. Sannolikt beror detta på att fler medarbetare har kännedom om det stöd som erbjuds från enheten säkerhet och krisberedskap till följd av informationssatsningar under året på exempelvis intranätet, i ledningsgrupper och till fackliga representanter genom förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG).

4 Fysisk säkerhet

4.1 Systematiskt brandskyddsarbete

4.1.1 Systematiskt brandskyddsarbete, SBA

Enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Åtgärderna kan vara av teknisk eller organisatorisk karaktär. Åtgärder av teknisk karaktär kan vara inköp av utrustning för brandsläckning medan åtgärder av organisatorisk karaktär kan vara utbildning och information. För att uppfylla dessa krav bör ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA) bedrivas kontinuerligt under byggnadens eller anläggningens hela användningstid. I detta ingår att brandskyddet bör dokumenteras.

Det är respektive chef som är ansvarig för att SBA bedrivs. I SBA ingår bland annat att bygga upp en brandskyddsorganisation samt att dokumentera och kontinuerligt säkerställa brandskyddet i fastigheten.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer ska verksamheterna göra egenkontroller. Egenkontrollerna ska dokumenteras och det ska framgå vad som kontrollerats, vad resultatet blev, när kontrollen genomfördes och när åtgärd vidtagits. Därutöver ska verksamheterna följa upp att samtliga anställda har kännedom

om SBA i den egna verksamheten. I förvaltningen ska egenkontrollerna som genomförs under året rapporteras in en gång per kvartal.

4.1.2 Utbildning

4.1.2.1 SBA-utbildning

Utbildning i SBA för brandskyddsombud och chefer hanteras och utförs av utvecklingsledare säkerhet och krisberedskap. Utbildningarna sker digitalt via Teams eller fysiskt ute på enheterna beroende på behov och möjlighet. Utbildningarna syftar till att ge deltagaren förståelse för samt tillräcklig kunskap kring det förebyggande brandskyddsarbetet inom verksamheten. På så vis ges verksamheten möjlighet att på egen hand upptäcka eventuella brister och lyfta behovet av åtgärder.

Utbildningen bidrar också till att möjliggöra en nära kontakt med verksamheterna och att skapa förtroende för förvaltningens övergripande brandskyddsarbete. Under året har cirka 190 brandskyddsombud och chefer deltagit på SBA-utbildning, fördelat på 37 utbildningstillfällen.

4.1.2.2 Brandutbildning

Sedan tidigare finns en brandutbildning framtagen som riktar sig specifikt till förvaltningen och som leds av Räddningstjänsten Storgöteborg. Utbildningen är både teoretisk och praktisk och omfattar systematiskt brandskyddsarbete, brandkunskap, utrymningskunskap och praktisk handbrandsläckning. Under 2022 har 537 medarbetare utbildats, fördelat på 37 utbildningstillfällen.

4.1.2.3 Anläggningsskötarutbildning

Varje verksamhet som har ett brandlarm direktkopplat till Räddningstjänsten med tillhörande insats/åtgärd ska ha två anläggningsskötare utsedda. Att vara anläggningsskötare innebär ett ansvar och medarbetaren ska erbjudas erforderlig utbildning för att kunna genomföra sitt uppdrag. Lokalförvaltningen ansvarar för genomgång av respektive brandlarmsanläggning. Räddningstjänsten Storgöteborg tillhandahåller utbildningen ”Anläggningsskötarutbildning-brandlarm”. Under 2022 har 36 anläggningsskötare utbildats, fördelat på 10 utbildningstillfällen.

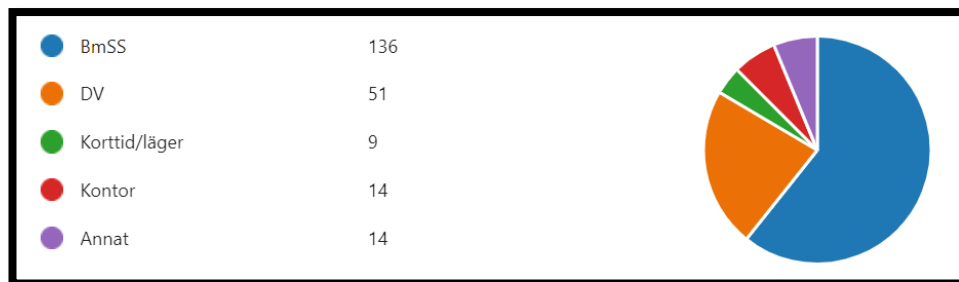
4.1.2.4 Utrymningskunskap – utbildning

Utrymningsövningar ska genomföras kontinuerligt inom ramen för SBA. För utbildningsbehov kring utrymning erbjuder Räddningstjänsten Storgöteborg utbildningen ”Utrymningsövning och praktisk utrymning”. Under 2022 har 30 medarbetare utbildats, fördelat på tre utbildningstillfällen.

4.1.3 Uppföljning av systematiskt brandskyddsarbete

Årets uppföljning av förvaltningens SBA har skett genom en enkät med tio frågor till förvaltningens chefer tillika brandskyddsansvariga. Frågorna har hanterat samma områden som förra året; brandskydds- och utrymningsorganisationer, riskanalyser, utbildningar/övningar samt egenkontroller.

Det inkom 224 svar, att jämföra med 279 svar 2021, och fördelningen på typ av verksamhet framgår enligt nedan.

Detta motsvarar en svarsfrekvens om ca 55 % inom BmSS, ca 55 % inom DV och 100 % inom korttid/läger. Bedömningen av svaren är att dessa verksamheter har ett i huvudsak gott systematiska brandskyddsarbete och brandskydd.

I kategorin Kontor ingår främst kontorsbaserade verksamheter som administration, myndighetsutövning och verksamheter som bedriver brukarnära arbetet i brukarens egna hem. Dessa verksamheter finns ofta i lokaler där SBA och brandskyddsorganisationen är samordnat för flera enheter, ofta fördelat över flera förvaltningar, vilket gör det svårt att bedöma brandskyddsarbetet.

I kategorin Annat anger verksamheten själva i fritext vilken typ av verksamhet som avses och här är det överhängande boendestöd, myndighetsutövning och barnboende som besvarat enkätfrågorna.

Frågorna om utbildningar och utrymningsövningar uppvisar lägst måluppfyllelse då endast cirka 65% av alla som svarat anger att man genomfört utbildningar/övningar enligt utbildningsplanen. Det beror huvudsakligen på att utbildningar hos räddningstjänsten uteblev under pandemin Covid-19 och att det därefter skapades ett högt tryck på räddningstjänsten när det återigen blev möjligt att boka under 2022.

Som komplement till enkäten har det genomförts 40 stickprov i enheternas SBA-dokumentation, att jämföra med 10 stickprov under 2021. Vid stickprovet kontrollerades om kvartalsvisa egenkontroller genomförts, om SBA-organisation är ifylld, om kvartalskontroll brandlarm utförts samt om riskanalysen är ifylld.

Egenkontroll (kvartalskontroll) ifylld?	SBA-organisation ifylld?	Kvartalskontroll brandlarm?	Riskanalys ifylld?
55% Nej	73% Nej	63% Oklart	88% Nej

Resultatet visar att 55% av verksamheterna som omfattades av stickprovet inte har fyllt i någon av sina kvartalsvisa egenkontroller enligt SBA, vilket kan bero på att vissa enheter inte dokumenterar i Sharepoint utan har en fysisk SBA-pärm.

Det framgår också att 73% saknar ifylld brandskyddsorganisation och att 88% saknar ifylld riskanalys. För 63% av de kontrollerade enheterna är det oklart om kvartalskontroller för brandlarm saknas då ifyllda egenkontroller (där detta ska framgå) antingen saknas helt eller är ofullständigt ifyllda.

Vid utlöst automatlarm skickas en rapport från räddningstjänsten till förvaltningen. Rapporterna visar att det finns en generell osäkerhet kring hur brandlarm ska hanteras och vid besök i verksamheterna framkommer att medarbetare har svårt att uppehålla tillräcklig kunskapsnivå kring verksamheternas brandlarmscentraler. Detta kan vara en av anledningarna till att kvartalskontroller brandlarm ibland inte är genomförda enligt ifylld egenkontroll.

4.2 Lås, larm, passage/skalskydd

4.2.1 Passersystem

De olika typer av passersystem som förvaltningen har ligger i huvudsak installerade på förvaltningens servrar hos Intraservice.

Förvaltningens ambition är att hålla ned antalet olika fabrikat av passersystem, och en standardisering av system vid nyinstallation har påbörjats.

Detta innebär större säkerhet och mer kostnadseffektivitet, avseende exempelvis serverkostnad, licenser och operatörer. Det medför också en effektivare support till verksamheterna.

4.2.2 Inbrottslarm

En majoritet av förvaltningens lokaler och fastigheter utgörs av bostäder med särskild service med dygnet runt verksamhet där det inte finns behov av inbrottslarm. Inbrottslarm kopplat till bevakningsbolag finns i övriga verksamhetslokaler. Lokalförvaltning är driftansvariga för inbrottslarm i de fastigheter där de är fastighetsägare. Samtliga inbrottslarm är kopplade till larmcentral med uttryckning av väktare som åtgärd. Integrering/styrning med passersystem förekommer i vissa fall.

4.2.3 Medicinskåp

Under 2022 har förvaltningen färdigställt det påbörjade arbetet med en standardisering av medicinskåp så att de ingår i passersystemet. Detta medför att verksamheterna har möjlighet att ta del av händelseloggar för medicinskåpen.

Passersystemet installeras på server hos Intraservice och händelseloggar kan endast hämtas ut av behörig personal.

4.3 Bedömning fysisk säkerhet

Under 2022 har förvaltningens fysiska säkerhetsarbete utvecklats ytterligare och påbörjade processer, såsom exempelvis standardisering av passagesystem och medicinskåp har fortlöpt som planerat.

Förvaltningens systematiska brandskyddsarbete har fokuserat på att upprätthålla, vidareutveckla och synliggöra det anpassade utbildningskonceptet samt det interna stödet inom förvaltningen.

Under 2022 har svarsfrekvensen på enkäten för uppföljningen av SBA minskat jämfört med 2021. För att få en mer heltäckande bild av SBA-arbetet i förvaltningen behöver svarsfrekvensen öka under 2023.

Vid stickprov i förvaltningens verksamheter framkommer att verksamheterna behöver bli bättre på att genomföra riskanalyser och att ha en ifylld och uppdaterad brandskyddsorganisation. Det framkommer även att endast drygt hälften av verksamheterna genomfört samtliga sina egenkontroller under året vilket kan bero på att verksamheterna dokumenterar sitt brandskydd i fysisk pärm i verksamheten och inte i den digitala yta där stickproverna genomförts.

Det finns en generell osäkerhet bland anläggningsskötare och brandskyddsansvariga kring hur brandlarm ska hanteras. Detta kan i vissa fall bero på hög personalomsättning och att kunskapen och uppgiften faller mellan stolarna när anläggningsskötare avslutar sin tjänst. Det kan också bero på att anläggningsskötare inte har brandskyddsuppdraget som huvudsyssla och att specialistkunskap snabbt faller bort. Här finns det ett förbättringsområde i att höja kunskapen kring verksamheternas brandlarm.

5 Informationssäkerhet

5.1 Informationssäkerhet

Under 2022 har informationssäkerhetsarbetet fortlöpt utifrån informationssäkerhetsorganisationens årshjul samt det metodstöd som tagits fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som ett stöd för organisationers informationssäkerhetsarbete. Under slutet av 2022 köptes flera

olika ISO-standarder in och kommer att användas som ett stöd för det fortsatta informationssäkerhetsarbetet.

Informationssäkerhetsorganisationen har fortsatt med att ta fram rutiner och stöddokument som riktar sig mot chefer och medarbetare inom förvaltningen. Rutinerna och stöddokumentet syftar till att säkerställa en enhetlig och säker hantering av information och personuppgifter inom förvaltningen.

Förvaltningen har tagit fram ett förvaltningsövergripande arbetssätt för införande och avvecklande av nya IT-system för att säkerställa att samtliga aspekter (IT, informationssäkerhet, dataskydd och arkiv) involveras vid införandet och avvecklingen av ett nytt IT-system. Arbetssättet kommer att utvecklas kontinuerligt under 2023 och framåt.

I januari 2022 driftsatte informationssäkerhetsorganisationen och IT även en rutin och struktur för att kunna genomföra behörighetskontroller i förvaltningens olika IT-system. Strukturen utgår ifrån systemförteckningen där det framgår vilken kontrollnivå respektive system har. Kontrollnivån avgör hur ofta systemet ska behörighetskontrolleras.

Förvaltningen har totalt 34 verksamhetssystem och lokalt systemansvarig ansvarar, med stöd av IT och informationssäkerhetsorganisationen, för att bedöma vilken kontrollnivå systemet ska ha baserat på respektive systems behov av behörighetskontroller. Rollen som lokalt systemansvarig har tilldelats avdelningschef eller förvaltningscontroller.

Kontroller per år	Antal verksamhetssystem
Kontrollnivå 0: Inga kontroller	2
Kontrollnivå 1: En kontroll per år	9
Kontrollnivå 2: Två kontroller per år	16
Kontrollnivå 3: Fyra kontroller per år	5

50,78% av planerade behörighetskontroller har genomförts under året.

5.2 Dataskydd

Dataskyddsorganisationens mål för 2022 var att etablera en godtagbar kompetensnivå för de anställdas kunskap inom dataskyddsområdet. En del utbildningsinsatser har genomförts. I Stadens utbildningsportal finns en kort (30 minuter) grundutbildning inom dataskydd som anställda kan genomföra digitalt som numera är obligatorisk för chefer och medarbetare inom förvaltningen. I december 2022 hade 413 personer påbörjat utbildningen, varav 161 personer hade genomfört utbildningen.

Medarbetare och chefer kan även välja att gå någon av de längre utbildningarna som är mer heltäckande för att komplettera den obligatoriska grundutbildningen. Genom att säkerställa en godtagbar kompetensnivå ökar förvaltningens förmåga att arbeta med dataskyddsfrågor och säkerställa att hantering av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddsförordningen.

5.2.1 Sammanställning av personuppgiftsincidenter 2021

En personuppgiftsincident ska rapporteras till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Rapporteringen ska ske inom 72 timmar från det att incidenten upptäckts.

Under 2022 har förvaltningens dataskyddsorganisation fått kännedom om 57 (antal) misstänkta personuppgiftsincidenter. Av dessa har sex (6) incidenter rapporterats till IMY, varav två (2) har rapporterats in senare än 72h efter att incidenten upptäckts.

ID	Incidenten inträffade	Incidenten upptäcktes	Incident gällande	Rapport till IMY
1	2022-01-10	2022-01-11	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
2	2022-01-11	2022-01-12	TimeCare, utlånade inloggningsuppgifter	Ja
3		2022-01-12	Tekniskt fel i O365, felaktig information	
4	2022-01-26	2022-01-26	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
5		2022-02-04	Journalssystem Samsa, felaktiga behörigheter	Ja
6	2022-02-04	2022-02-04	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
7		2022-02-18	Felaktig hantering av gamla daganteckningar	
8		2022-02-25	TimeCare, anteckningar om frånvaro	
9	2022-03-02	2022-03-02	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
10	2022-03-10	2022-03-11	Utskrift på fel skrivare	
11	2022-03-15	2022-03-15	Felaktig mailhantering	
12	2022-04-01	2022-04-01	Röjande av känsliga personuppgifter via telefon	
13		2022-04-07	BmSS, utlånade inloggningsuppgifter till brukare	Ja
14	2022-04-07	2022-04-08	Utskrift på fel skrivare	
15	2022-04-24	2022-04-25	ServiceNow Intraservice, patientuppgifter	
16	2022-04-29	2022-04-29	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
17	2022-05-03	2022-05-04	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
18	2022-05-08	2022-05-11	Instagram, synlig bild på brukare utan samtycke	
19	2022-05-25	2022-05-25	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
20		2022-05-27	Personec, utlånade inloggningsuppgifter	Ja
21	2022-06-20	2022-06-20	SPINK, placeringsavtal	
22	2022-06-23	2022-06-23	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
23	2022-07-12	2022-07-12	SPINK, placeringsavtal	
24	2022-07-20	2022-07-20	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
25	2022-07-21	2022-07-22	Inbrott, stöld av IT-utrustning och sekretessmaterial	Ja, sent
26	2022-08-23	2022-08-23	SPINK, placeringsavtal	
27	2022-08-24	2022-08-25	SPINK, placeringsavtal	

28	2022-08-29	2022-08-29	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
29	2022-08-31	2022-08-31	SPINK, placeringsavtal	
30	2022-08-24	2022-09-01	Felaktig avvikelshantering	
31	2022-09-08	2022-09-08	SPINK, placeringsavtal	
32		2022-09-09	TimeCare Pool, läsbehörighet ser för mycket	
33	2022-09-07	2022-09-07	Personec, behörighet till Stadens alla medarbetare	
34	2022-09-21	2022-09-21	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
35	2022-09-15	2022-09-22	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
36	2022-09-23	2022-09-28	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
37	2022-09-27	2022-09-28	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
38	2022-10-06	2022-10-06	Stöld av telefon innehållande information om brukare	
39	2022-10-07	2022-10-07	SPINK, placeringsavtal	
40	2022-10-10	2022-10-10	SPINK, placeringsavtal	
41	2022-10-12	2022-10-12	SPINK, placeringsavtal	
42	2022-10-19	2022-10-19	SPINK, placeringsavtal	
43	2022-10-28	2022-10-31	SPINK, placeringsavtal	
44	2022-11-01	2022-11-02	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
45	2022-11-03	2022-11-03	SPINK, placeringsavtal	
46		2022-11-14	Felaktig synkronisering mellan verksamhetstelefon och surfplatta	
47	2022-11-17	2022-11-17	SPINK, placeringsavtal	
48	2022-12-05	2022-12-05	SPINK, placeringsavtal	
49	2022-12-02	2022-12-05	ServiceNow Intraservice, skyddad identitet	
50	2022-12-09	2022-12-12	SPINK, placeringsavtal	
51	2022-12-12	2022-12-12	SPINK, placeringsavtal	
52	2022-12-12	2022-12-12	SPINK, placeringsavtal	
53	2022-12-19	2022-12-19	SPINK, placeringsavtal	
54	2022-12-21	2022-12-21	SPINK, placeringsavtal	
55	2022-12-22	2022-12-22	Treserva, otillgänglig journal	
56	2022-12-22	2022-12-22	SPINK, placeringsavtal	
57	2022-05-14	2022-12-29	Ascend, testverktyg/arbetspsykologiska tester, PuB förvarade personuppgifter efter att avtal löpt ut, i strid mot överenskommelsen.	Ja, sent

5.3 Bedömning Informationssäkerhet

Målet inför 2023 är att vi ska ha etablerat en godtagbar kompetensnivå inom informationssäkerhet och dataskydd inom förvaltningen. Ju högre kunskapen och förståelsen är, desto större möjligheter finns att skapa en säker informations- och personuppgiftshantering. Då kommer sannolikt antalet

inrapporterade incidenter även att öka. Idag är bedömningen att det sannolikt finns ett stort mörkertal när det gäller just incidenter. Är incidenterna inte kända, finns det mycket små möjligheter att vidta åtgärder för att minska förekomsten och motverka osäker eller olaglig hantering.

Det finns även förbättringsmöjligheter vad det gäller behörighetskontrollerna i förvaltningens IT-system. Genomförandet av behörighetskontroller beräknas öka under 2023 eftersom rutinen då får anses som känd för alla lokalt systemansvariga och behörighetskontrollanter. Det finns dock behov av att förtydliga rutinerna kring hur kontrollerna ska genomföras samt uppföljning (stickprov) rörande vilka åtgärder som vidtas för eventuella upptäckter som görs vid kontrollen.

6 Krisberedskap

6.1 Krisberedskap

6.1.1 Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Inför varje ny mandatperiod ska förvaltningar och bolag revidera sina risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). RSA har därför varit planerad att genomföras för samtliga förvaltningar och bolag i staden under hösten/vintern 2022/2023. I samband med att kriget i Ukraina bröt genomförde förvaltningen ändå en revidering av tidigare stadsdelars RSA för att skapa en uppdaterad och samlad bild över förvaltningens risker och sårbarheter.

Under oktober 2022 till januari 2023 genomförde förvaltningen som planerat den nya RSA för mandatperioden 2022 – 2026. Tidigare RSA har syftat till att identifiera samtliga risker och sårbarheter i förvaltningen men denna gång har Stadsledningskontoret valt att avgränsa analysen till två risker, skyfall och cyberattack. Utifrån scenarier kopplade till dessa två risker har förvaltningens verksamheter sett över sina sårbarheter och förmågor att upprätthålla verksamheten. I syfte att minska riskerna för störningar i verksamheten vid skyfall eller cyberattack har alla verksamheter upprättat åtgärdslistor som skall följas upp under 2023.

6.1.2 Beredskapsplan

Arbete med en första version av beredskapsplan för förvaltningen har pågått under hösten 2022 med deadline årsskiftet 2022/2023. Målet är att skapa förvaltningen för funktionsstöds plan för höjd beredskap, som även ska vara en riktlinje för kontinuitetsplaneringen i syfte att skapa en robusthet inom förvaltningen för att bättre klara kriser och höjd beredskap.

Den första versionen av beredskapsplanen syftar till att skapa en utgångspunkt för hur förvaltningens arbete med krisberedskap skall bedrivas och pekar även

på vilka bilagor som behöver revideras eller upprättas för att kunna ha en färdig plan att ta hjälp av i främst höjd beredskap, men även andra större kriser. Bilagorna ska bland annat tydliggöra hur krigsorganisationen skall se ut, vilka verksamheter som är prioriterade och hur bemanningsplaneringen skall skötas.

6.1.3 Krisberedskapsarbete

Under året har en rutin för krislådor med checklista och tips på inköp färdigställts.

Till följd av rådande energibrist i landet och stora delar av Europa har förvaltningen inventerat vilka verksamheter som har kritiska elberoenden. Materialet har sammanställts och ger förvaltningen en bild över omfattning och geografisk placering för de mest sårbara verksamheterna. Med resultatet från inventeringen som grund har förvaltningen stärkt sin förvaltningsövergripande beredskap genom centrala inköp för reservkraft och stöd vid matlagning. Ytterligare åtgärder vidtas under 2023 för att minska förvaltningens sårbarheter till följd av energibrist.

En plan för nödvatten har påbörjats och beräknas vara klar 2023.

6.1.4 Krisledning

Förvaltningens krisledningsplan reviderades som planerat under början av 2022. En ny rutin för TiB (tjänsteperson i beredskap) -organisation har tagits fram och innebär att TiB upprätthålls genom ett rullande schema för deltagarna i ledningsgruppen.

Under 2022 har nya ordinarie deltagare och samtliga ersättare i krisledningsgruppen utbildats i krisledning och fått en genomgång av krisledningsrummet. Utbildningen har bland annat sett till att ersättarna får insikt i hur förvaltningens krisledningsarbete fungerar och också belyst ersättarens roll i krisledningsarbetet. Det har vid dessa tillfällen även varit genomgång av tekniken i krisledningsrummet, Selma Lagerlöfs Center.

I oktober genomfördes en krisledningsövning, vilken arrangerades av konsultföretaget Murphys solution. Scenariot var översvämning efter kraftigt skyfall. Övningen genomfördes som en skrivbordövning och samtliga ersättare deltog, främst som observatörer men vissa inslag av gruppdiskussioner inom avdelningarna förekom.

6.1.5 Rakel och SOS-inkallning teknikprov samt WIS

Årligen genomförs en Rakel-övning samt SOS-inkallning 4 gånger per år (en gång per kvartal). Förvaltningen har deltagit vid tre tillfällen då ett tillfälle ställdes in av SLK till följd av tekniska problem. Uppdatering av förvaltningens Rakelutrusningen har påbörjats under hösten 2022.

Genomgång och ändringar av användare och behörigheter i WIS gjordes i november.

6.1.6 Kriskommunikation

Arbetet med kriskommunikation har intensifierats under året med fokus på den ansträngda elförsörjningen. Det har tagits fram bildstöd för att kunna nå ut till brukare och deltagare. Ytterligare krismeddelanden förmedlade med bildstöd håller på att tas fram.

Kommunikationsenheten har ökat sin kunskap när det gäller att hantera ryktesspridning och informationspåverkan. I förvaltningens beredskapsplan har behovet av kriskommunikation poängteras tillsammans med konkreta åtgärder för att upprätthålla kommunikationen i samband med exempelvis avbrott i elförsörjningen.

Enheten har genomfört en övning i kriskommunikation som kommer att följas upp 2023.

6.2 Covid-19

Under 2022 har förvaltningens arbetsgrupp för hantering av frågor kring Covid-19 träffats återkommande, varje alternativt varannan vecka, under hela året med undantag för uppehåll i oktober samt november månad. Under dessa månader var smittspridningen i samhället på så låg nivå att arbetsgruppen kunde pausa sina avstämningar.

I början av året fram till mitten på maj har även den fasta konstellationen med direktör, avdelningschef Stab, kommunikation och säkerhet samt säkerhetschef träffats veckovis. Mellan mars till maj månad syftade avstämningarna även till att hantera frågor kring kriget i Ukraina.

Den utökade förvaltningsledningen som också träffades veckovis under 2021 har varit pausad sedan mitten på februari. Samverkansmöten med SLK utifrån frågor kring Covid-19 har inte genomförts under 2022.

6.3 Bedömning krisberedskap

Under 2022 har förvaltningen arbetat med flertalet större uppgifter inom krisberedskap och samtidigt hanterat stöd till verksamheterna utifrån ett förändrat omvärldsläge till följd av kriget i Ukraina samt rådande energikris. Arbetet fortlöper som planerat och sammantaget utgör varje uppgift för sig såsom krisledningsövning, risk- och sårbarhetsanalys, beredskapsplanering, rutin för krislådor med mera ett stort stöd i förvaltningens fortsatta arbete med kris- och krigsberedskap på samtliga nivåer i organisationen.

Mall för lokala krishanteringsplaner finns i förvaltningen sedan tidigare men under året har det blivit tydligt att mall för lokala kontinuitetsplaner (enhetsspecifik plan för att upprätthålla verksamheten vid samhällsstörningar som inte medför en kris) saknas och behöver upprättas under 2023.

7 Samlad bedömning

Den sammantagna bedömningen är att förvaltningens säkerhetsarbete under 2022 har varit gott och löpt på som planerat. Covid-19, kriget i Ukraina och energibristen i samhället har tillsammans krävt mycket resurser inom framför allt området krisberedskap. Arbetet inom övriga områden, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och personsäkerhet har påverkats i varierande omfattning men i samtliga fall genomförts på en tillfredställande nivå i enlighet med gällande planer och mål.